

Σάσα Λαδά (επιμ.)

Μετα-τοπίσεις. Φύλο, διαφορά και αστικός χώρος

Οι αρχικές προσεγγίσεις στα ζητήματα της πόλης και της αρχιτεκτονικής που προήλθαν από την ανάπτυξη του γυναικείου κινήματος στις δεκαετίες 1960 και 1970, έθεταν ως πλαίσιο διερεύνησης τη σχέση γυναικά-χώρος, γυναικά-πόλη, γυναικά-κατοικία, με στόχο την επανεξέταση των προσεγγίσεων και των θεωριών του χώρου από φεμινιστική σκοπιά. Η εγκατάσταση λοιπόν αυτής της άλλης «οπτικής» στα ζητήματα του χώρου, διερευνούσε τις επιπτώσεις της κοινωνικής ανισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα, τόσο στις θεωρίες όσο και στις πρακτικές της πολεοδομίας και της αρχιτεκτονικής.

Η κεντρική υπόθεση εργασίας ήταν ότι η δόμηση του χώρου έχει βασιστεί μέχρι σήμερα στον δευτερεύοντα ρόλο της γυναικάς, με τρόπους που αποτέλεσαν ένα από τα στοιχεία που δόμησαν αυτήν ακριβώς την ανισότητα, όχι απλά αντανακλώντας την αλλά αναπαράγοντάς την.

Πού βρίσκεται σήμερα αυτός ο προβληματισμός; Έχει ανατραπεί ο ανδροκεντρικός χαρακτήρας της αρχιτεκτονικής και της πολεοδομίας; Σήμερα μιλάμε μόνο για την ανάδειξη της γυναικείας οπτικής στα ζητήματα του χώρου ή μιλάμε και για το φύλο της αρχιτεκτονικής;

Τι σημαίνει όμως αυτή η θεωρητική μετατόπιση και τι συνεπάγεται;

Η μετατόπιση αυτή έγινε δυνατή, όταν έγινε κατανοητός ο έμφυλος χαρακτήρας των ιδεών και των επιστημονικών θεωριών, καθώς και οι συγκεκριμένοι τρόποι με τους οποίους έχει δομηθεί ο επιστημονικός λόγος και τα γνωστικά αντικείμενα όλων των επιστημονικών περιοχών, της αρχιτεκτονικής συμπεριλαμβανομένης.

Το ερώτημα, λοιπόν, αφορά στο πώς οι κατά φύλο κοινωνικές ανισότητες έχουν επηρεάσει τόσο την αρχιτεκτονική σκέψη όσο και τον αρχιτεκτονικό λόγο. Έχει έμφυλο πρόσημο η αρχιτεκτονική; Και, εάν ναι, πώς αυτό επηρεάζει τα συμβολικά και αξιολογικά της συστήματα, τους τρόπους που δομεί τις κεντρικές της έννοιες και τα εργαλεία σχεδιασμού; Πώς έχει επηρεάσει η κοινωνική κατασκευή των έμφυλων ταυτοτήτων, που αποδίδει διαφορετικές σημασίες, περιεχόμενα και αξίες στις έννοιες αρσενικό και θηλυκό, την αρχιτεκτονική σκέψη και πράξη;

Η σκιαγράφηση των προσεγγίσεων που έχουν αναπτυχθεί μέχρι σήμερα στα παραπάνω ερωτήματα, είναι ένα απαραίτητο πλαίσιο αναφοράς, που επιτρέπει την καταγραφή της πορείας που έχει διαγράψει η έννοια του φύλου στη συνάντησή της με την αρχιτεκτονική και τις θεωρίες του αστικού χώρου. Επιπλέον, είναι μια αναγκαία συνθήκη για τον συγκριτικό απολογισμό αυτής της πορείας στην Ελλάδα.

Κείμενα: **Ντίνα Βαΐου, Άννη Βρυχέα, Λυδία Καλλιπολίτη, Σάσα Λαδά, Ρούλη Λυκογιάννη, Βάνα Τεντοκάλη, Αλέξανδρος Τσάμης, Βάσω Τροβά, Δήμητρα Χατζησάββα, Χάρις Χριστοδούλου, Μιρτώ Χρονάκη, Jos Boys, Jane Rendell.**

268 σελ. / 16,0 x 24,0 εκ. / 18,70 ευρώ
ISBN 978-960-6654-95-4

